Gemeente Oldebroek

Informerende nota aan de gemeenteraad

Onderwerp: programma Aanpak Veluwe	
Vergadering d.d.: 27 mei 2026 (cie. R&L)	Agendapunt:
Portefeuillehouder: B. Flier	
Behandelend team: Ruimte	Kenmerk: 257836

Onderwerp
Programma Aanpak Veluwe

Aanleiding en achtergrond
Met deze informerende nota wordt uw gemeenteraad geïnformeerd over het programma Aanpak Veluwe, een samenwerking tussen de rijksoverheid, de provincie Gelderland, de twee Veluwse waterschappen en de 21 gemeenten op de Veluwe. In deze informerende nota wordt een toelichting gegeven over de interbestuurlijke samenwerking, het doel van de aanpak, de producten en projecten waar de verschillende overheden gezamenlijk aan werken en het besluitvormingsproces voor de komende periode. Daarbij wordt ook ingegaan over de samenhang van de Aanpak Veluwe met de provinciale Versnellingsaanpak Stikstof.

De Veluwe is met ca. 82.000 hectare het grootste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied op land van Nederland.
De natuurkwaliteit van de Veluwe staat onder druk door een samenloop van te hoge stikstofdepositie, verdroging, versnippering en recreatiedruk. Inwoners, ondernemers en overheden ervaren dat de vergunningverlening in een impasse zit: zonder aantoonbare emissiereductie en geborgd natuurherstel is er onvoldoende juridische basis om nieuwe ontwikkelingen (zoals landbouw, woningbouw, infrastructuur, recreatie, defensie en andere maatschappelijke opgaven) verantwoord mogelijk te maken. De afgelopen jaren zijn er meerdere pogingen gedaan om Nederland en daarmee de Veluwe van het slot te halen, denk daarbij aan het Nationaal Programma Landelijk gebied. Vanwege de complexiteit van het dossier en de wisselende politieke situaties heeft dit tot dusver nog niet tot een oplossing geleid.

Boodschappen
1.1 *Aanpak Veluwe*
Door het gezamenlijk op trekken met het Rijk, de provincie Gelderland, twee waterschappen en 21 Veluwse gemeenten wordt er een mogelijkheid gezocht om uit deze impasse te komen door samen te werken aan een Aanpak Veluwe. Dit wordt gedaan met eigen gebiedskennis, met betrokkenheid van inwoners en ondernemers, met respect voor het verleden en met oog voor de toekomst. Er wordt gewerkt naar een gebied waar natuur, landbouw, economie, water en inwoners in balans zijn. Voor de Aanpak Veluwe zijn uit diverse bronnen bij het Rijk en de provincie miljoenen euro's beschikbaar voor de eerste fase. Het Rijk heeft € 300 miljoen toegezegd voor het uitvoeren van het programma Aanpak Veluwe. Verder heeft de provincie Gelderland bij de voorjaarsnota ongeveer € 23 miljoen beschikbaar gesteld en is er bij de tussenbalans € 72 miljoen gereserveerd voor stikstofreductie in heel de provincie Gelderland. Voor de Aanpak Veluwe worden deze middelen benut om specifiek voor dit gebied de samenwerking op te bouwen en aan de slag te kunnen.

De gemeente Oldebroek en de regio Kop van de Veluwe zijn sinds de zomerperiode van 2025 bestuurlijk en ambtelijk betrokken bij het programma Aanpak Veluwe. We zijn als gemeente onderdeel van de bestuurlijke afstemming en van de verschillende ambtelijke werkgroepen over de Aanpak Veluwe. Dat

betekent onder meer dat het gemeentelijke geluid wordt gehoord en ingebracht. Als gemeente lezen we mee, reflecteren, discussiëren en brengen waar mogelijk casussen in. Ook onze lokale kennis en de ervaringen over de landbouwsector nemen we daarin mee. De gemeente Oldebroek zal in de interbestuurlijke overleggen en in de verschillende werkgroepen een positief-kritische houding aannemen bij de voorbereiding tot besluitvorming en de verdere vervolgstappen.

1.2 *Het doel van de Aanpak: een Leefbare Veluwe*
Met Aanpak Veluwe wordt ingezet op een leefbare Veluwe. Er wordt ingezet op een leefbaar landelijk gebied, robuuste natuur en daardoor een juridisch houdbare hervatting van vergunningverlening door drie pijlers in samenhang uit te voeren: stikstofemissiereductie, natuurherstel en beekdalherstel. Op deze manier wordt mogelijk gemaakt dat natuurherstel en een vitaal landelijk gebied hand in hand kunnen gaan met toekomstbestendige landbouw, levendige dorpen, economische kansen en de mogelijkheid tot vergunningverlening. De Aanpak Veluwe werkt toe naar twee onlosmakelijk verbonden ambities, namelijk:

- Vitaal landelijk gebied: perspectief voor landbouw, wonen, werken en recreatie, met aandacht voor leefbaarheid en sociaaleconomische veerkracht.
- Robuuste natuur: aantoonbaar natuurherstel op en rondom de Veluwe, met concreet zicht op de instandhoudingsdoelen en versterking van het water- en bodemsysteem.

Om dit te kunnen bereiken wordt er ingezet op:

1. Stikstofreductie: structurele emissiereductie.
2. Natuurherstel: versnellen en borgen van maatregelen in en rond Natura 2000, zodat verslechtering van de natuur stopt en herstel zichtbaar wordt.
3. Beekdalherstel: systeemaanpak in de natte flanken en beekdalen rond de Veluwe, gekoppeld aan natuurdoelen en doelen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Er is vanuit het programmakerteam Aanpak Veluwe gekozen voor een aanpak die duidelijkheid geeft over doelen, de normen en de maatregelen, die uitvoerbaar is via instrumenten en met ondersteuning, en die aantoonbaar resultaat oplevert. De uitvoering is zo dicht mogelijk in het gebied georganiseerd, samen met direct betrokkenen. Vertegenwoordigers van landbouw, natuur en andere sectoren helpen mee om de doelen te vertalen naar gebiedsopgaven. Vergunningverlening is geen doel op zichzelf, maar een middel: zodra emissiereductie, natuur- en beekdalherstel juridisch geborgd zijn, wordt er gekoerst dat er ruimte ontstaat om vergunningverlening gefaseerd en houdbaar te hervatten. Zodat de vraagstukken die er zijn op worden gelost en te zorgen voor een impuls op de Veluwe. Daarmee wordt de kwaliteit van leven, werken en wonen van onze agrariërs, ondernemers en inwoners verbetert.

1.3 *Interbestuurlijke samenwerking en proces*
De afgelopen maanden is interbestuurlijk gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst met daarbij het uitvoeringsplan Aanpak Veluwe. Het uitvoeringsplan beschrijft waar de komende tien jaar aan gewerkt wordt en hoe in 2026 de doelen, maatregelen en financiering worden vastgelegd. In een interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst (SOK) worden de gezamenlijke doelen, financiële randvoorwaarden, de governance, rollen en verantwoordelijkheden vast. Als eerste stap in de samenwerking is het voornemen om eind mei van dit jaar de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen. Voor uw gemeenteraad wordt daarom een informatiebijeenkomst georganiseerd vanuit het programmakernteam Aanpak Veluwe. Uiteraard wordt u als gemeenteraad ook betrokken bij de vervolg gebiedsprocessen en de mogelijke projecten in het landelijk gebied.

1.4 *Samenhang Aanpak Veluwe, stikstofreductiegebied en Versnellingsaanpak Stikstof*
Het programma Aanpak Veluwe en de provinciale Versnellingsaanpak Stikstof zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het stikstofreductiegebied (strokenbeleid) voor de Natura 2000-gebieden Veluwe en Landgoederen Brummen valt geografisch gezien volledig binnen de Aanpak Veluwe. Wanneer Provinciale Staten besluiten over het vaststellen van de regels die nu zijn opgenomen in de ontwerp-Omgevingsverordening, dan gelden die voor de betreffende agrariërs, ondernemers en inwoners in het stikstofreductiegebied. Het stikstofreductiegebied kan worden gezien als eerste stap in de bredere Aanpak Veluwe.

1.5 *Tot slot*
Met de interbestuurlijke en uitvoeringsgerichte Aanpak Veluwe staat het landelijk gebied aan de vooravond van ingrijpende veranderingen. De impact kan groot zijn, zeker voor de agrariërs en ondernemers. De urgente opgaven op de Veluwe kunnen we als gemeente niet alleen oplossen. Door in deze interbestuurlijke aanpak op Veluwse schaal met rijk, provincie, waterschappen en andere gemeenten afspraken te maken en samen te werken, wordt verwacht dat de agrariërs en ondernemers meer duidelijkheid te kunnen geven en te ondersteunen bij veranderingen in hun bedrijfsvoering, de natuur te herstellen en de vergunningverlening op gang te brengen. Ook biedt de Aanpak Veluwe mogelijk een kans om projecten in het landelijk gebied te financieren en daarmee te kunnen realiseren. Het blijft een dynamisch en complex dossier, waarin nieuwe inzichten en omstandigheden steeds om zorgvuldige afwegingen vragen. Zodra zich relevante ontwikkelingen in dit dossier voordoen, zullen wij uw gemeenteraad daarvan op de hoogte stellen.

Bijlage(n)
BW20260407 - Provinciale Statenbrief

Oldebroek, 7 april 2026.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.